

O SKRBI ZA ZDRAVJE IN OSNOVNIH PREVENTIVNIH UKREPIH PRI PSIH

Tudi naše ti. "hišne" živali so izpostavljene najrazličnejšim nevarnostim in neljubim dogodkom. Lahko zbolijo, se poškodujejo, nekatere okužbe jim neprestano ogrožajo življenje, nekatere njihove bolezni pa ogrožajo celo naše zdravje. S tem, ko smo se odločili za hišnega ljubljence, moramo prevzeti tako skrb za njegovo kot tudi za svoje zdravje.

Zdravje živali pač ni nekaj samoumevnega, na srečo pa se lahko marsikateremu problemu izognemo z ustreznimi preventivnimi ukrepi.

Na prvem mestu velja omeniti **ustrezno prehrano in ustrezno bivališče**. Hrana za psa mora biti kvalitetna in zadostna, predvsem pa optimalno uravnotežena glede na velikost in starost psa. Pravilno prehranjene živali se počasneje starajo, so bolj odporne proti boleznim in so lepšega izgleda. Praviloma so dražje hrane bolj zdrave saj imajo zaradi kakovostnejših sestavin boljšo prebavljivost in večjo prehransko vrednost. H kvalitetni prehrani spada seveda tudi sveža, čista, pitna voda, ki jo mora imeti žival stalno na voljo. V kolikor držimo psa v pesjaku, mora biti ta primerno velik, mora mu omogočati nujno potrebno telesno gibanje, zaščiten mora biti pred padavinami, vetrom, mrazom in neposrednim soncem. Redno ga je potrebno čistiti in občasno tudi razkužiti.

K splošnemu zdravju in boljšemu izgledu psa veliko prispeva tudi **skrbna nega**. V mislih imam redno krtačenje, po potrebi kopanje, čiščenje ušes in oči, nego krempljev in blazinic ter seveda skrb za sistematično odpravljanje zajedavcev in skrb za redna preventivna cepljenja.

Pri psih poznamo vrsto obolenj, ki jih je mogoče preprečiti z **zaščitnim cepljenjem**. Cepljenja proti parvovirozi, leptospirozi, kužnem hepatitisu, kužnem kašlju, pasji kugi in boreliozii sicer niso zakonsko obvezna, so pa zelo priporočljiva kajti ta obolenja žival običajno zelo hudo prizadanejo, pogosto pa se kljub skrbno izvedeni terapiji končajo s smrtjo. Za učinkovito zaščito proti tem najnevarnejšim kužnim boleznim mora biti cepljenje opravljeno pravočasno in ponovljeno v pravilnih presledkih. Cepimo lahko le živali, ki so popolnoma zdrave in brez zajedavcev.

Notranji zajedavci so pri psih namreč dokaj pogosti in za njih izredno neprijetna, dražeča in škodljiva nadloga. Gliste so značilne za mladiče in mlade pse, trakulje pa so pogostejše pri odraslih živalih. Gostitelju škodujejo na različne načine, predvsem pa zmanjšujejo njegovo odpornost proti drugim boleznim. Prenašajo se z živali na žival, še posebej pomembno pa je poudariti, da so ličinke pasje gliste nevarne tudi za ljudi, predvsem za otroke pri katerih lahko povzročijo huda vnetja in v najhujših primerih celo slepoto. Za preprečevanje širjenja tovrstnih obolenj je zelo pomembno redno in sistematično odpravljanje teh zajedavcev s pomočjo zdravil, še posebej pa je to pomembno pri mladičih in pri psicah saj se mladiči lahko invadirajo že v rodilih psice ali pa v prvih dneh življenja preko materinega mleka.

Psi potrebujejo tudi učinkovito in varno zaščito proti njihovim **zunanjim zajedavcem**. Zlasti bolhe, uši, klopi in garje lahko povzročijo huda vnetja kože in s tem resne zdravstvene težave, še zlasti v toplih poletnih mesecih. Bolhe prenašajo tudi pasjo trakuljo, klopi pa povzročitelje številnih nevarnih bolezni, predvsem pa borelioze, erlihioze in babezioze. Nekatere vrste garij naseljujejo sluhovode in povzročajo močno vnetje in močan srbež. Tudi tukaj so izredno pomembni preventivni ukrepi saj je tovrstne težave precej lažje preprečevati kot pa zdraviti.

Marsikatero resno obolenje pri psih lahko učinkovito preprečimo tudi s **pravočasno sterilizacijo oz. kastracijo** živali. Poleg tega, da se s tem trajno izognemo gonitvenim ciklusom in nežaželeni brejosti, pa na ta način preprečimo tudi nekatere resnejše bolezenske pojave. Sterilizirane psice namreč nimajo težav z navidezno brejostjo, z nekaterimi oblikami diabetesa, gnojnim vnetjem maternice ter tumorji na rodilih in mlečnih žlezah. Nenazadnje lahko s temi posegi preprečimo tudi marsikatero poškodbo, saj so te v času gonjenja še posebej pogoste.

Kljub vsem tem omenjenim preventivnim ukrepom pa se vseeno lahko zgodi, da nam žival zboli. Potrebno je skrbno, vsakodnevno **opazovanje živali** - tako obnašanja, živahnosti, razpoloženja, ješčnosti, pitja, dihanja, odvajanja iztrebkov in urina, še zlasti pa moramo biti pozorni na eventuelno bruhanje, praskanje, drgnjenje, najrazličnejše spremembe na koži, šepanje, morebitno prisotnost izcedkov, kakršnekoli bolečine ali celo živčnih znakov. V vseh teh primerih se je zaželeno pravočasno obrniti na svojega veterinarja, ki bo opravil pregled vaše živali in vam svetoval o nadaljnih ukrepih ter vam poskušal odgovoriti tudi na vsa druga odprta vprašanja.

Pripravil: mag. Marjan Tacer, DVM